

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/65/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520201069
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3520201069.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov Mgr. Stanislavy Kollárovej a Mgr. Marka Anovčina vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti 1/ O. B., nar. XX.XX.XXXX, 2/ J. B., nar. XX.XX.XXXX, 3/ T. B., nar. XX.XX.XXXX a 4/ J. B., nar. XX.XX.XXXX, t. č. všetky v starostlivosti Detského krízového centra Náruč, Prípojná 56, Žilina - Zádubnie, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, deti rodičov matky T. B., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J., časť K. č. XXX a otca O. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J., časť K. č. XXX, zastúpeného splnomocneným zástupcom Mgr. J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., Z. XXX/X, o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a náhradnej starostlivosti, o odvolaní matky a o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 10. septembra 2021, č. k. 4P/19/2020-192 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. maloleté deti 1/ O. B., nar. XX.XX.XXXX, 2/ J. B., nar. XX.XX.XXXX, 3/ T. B., nar. XX.XX.XXXX a 4/ J. B., nar. XX.XX.XXXX, dočasne odňal z osobnej starostlivosti rodičov a nariadil im výchovné opatrenie - pobyt v P. pre deti a rodiny Valaská, so sídlom Chalupkova 2, 976 46 Valaská, za účelom odbornej pomoci maloletým deťom a zabezpečenia úpravy ich rodinných a sociálnych pomerov, a to na dobu 6 mesiacov. Výrokom II. na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia a na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej, súd rodičom uložil povinnosť počas výkonu výchovného opatrenia spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom a Centrom pre deti a rodiny Valaská. Výrokom III. matke uložil povinnosť prispievať na výživu každej maloletej - 1/ O., 2/ J., 3/ T. a 4/ J. minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, pričom výživné je zročné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Valaská, so sídlom Chalupkova 2, 976 46 Valaská, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia. Výrokom IV. otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu každej maloletej - 1/ O., 2/ J., 3/ T. a 4/ J., minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, pričom výživné je zročné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Valaská, so sídlom Chalupkova 2, 976 46 Valaská, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia. Výrokom V. rozhodol, že Detské krízové centrum Náruč, Prípojná 56, Žilina - Zádubnie, je povinné bez zbytočného odkladu odovzdať maloletú 1/ O., 2/ J., 3/ T. a 4/ J., do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská, so sídlom Chalupkova 2, 976 46 Valaská. Vo výroku VI. uviedol, že týmto rozhodnutím sa rušia neodkladné opatrenia nariadené uzneseniami súdu č. k. 5PPOm/1/2020-12 zo dňa 04.02.2020, č. k. 5P/32/2020-23 zo dňa 26.06.2020, a č. k. 4P/19/2020-111 zo dňa 11.12.2020, a to dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia. Výrokom IV. rozhodol, že žiaden z

účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že uznesením súdu č. k. 4P/19/2020-9 zo dňa 15.06.2020 súd ex offa začal konanie o úpravu rodičovských práv a povinností a náhradnej starostlivosti vo vzťahu k maloletým deťom 1/ O., 2/ J., 3/ T. a 4/ J.. Neodkladným opatrením nariadeným uznesením č. k. 5PPOm/1/2020-12 zo dňa 04.02.2020, vykonateľným dňa 04.02.2020, boli menované maloleté deti umiestnené do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zlatovce, Na dolinách 27, Trenčín - Zlatovce. Dôvodom bolo podozrenie, že v období od januára 2019 do februára 2020 sa viaceré z detí v domácom prostredí stali obeťami zločinu výroby detskej pornografie, zločinu sexuálneho zneužívania a prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže, ktorého sa mal dopustiť t. č. obžalovaný A. A. /občan Českej republiky/, ktorý nie je príbuzným maloletých detí. Zo znaleckých posudkov na maloletú O. B. (ZP č. 6/2020) a maloletú J. B. (ZP č. 5/2020), vypracovaných v trestnom konaní znalkyňou PhDr. Magdalénou Krauslovou bolo zistené, že obe maloleté podľa názoru znalca boli vystavené nepatričnému sexuálnemu správaniu, činnosti a kontaktu zo strany obvineného A. A., pričom psychologická vierohodnosť výpovedí oboch maloletých bola v podstatne a zásadnej miere zachovaná. V súčasnej dobe prebieha trestné konanie proti obžalovanému A. A. pod sp. zn. 1T/35/2020. Maloletá J., T. a J. B. boli odovzdané do starostlivosti DKC Náruč dňa 30.06.2020 na základe uznesenia súdu č. k. 5P/32/2020-23 zo dňa 26.06.2020, vykonateľného dňa 26.06.2020. Maloletá O. B. bola do DKC Náruč umiestnená až v decembri 2020, po prepustení z liečenia v Detskej psychiatrickej liečebni v Hrani, a to na základe uznesenia súdu č. k. 4P/19/2020-111 zo dňa 11.12.2020, vykonateľného dňa 11.12.2020. V DKC Náruč bola všetkým deťom poskytovaná potrebná individuálna psychologická, pedagogická, výchovná a zdravotná starostlivosť, čo viedlo k stabilizácii psychického stavu všetkých detí. DKC Náruč po celú dobu pracovalo aj s rodinou maloletých detí. Právne vec súd posúdil podľa § 37 ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. a/, b/, ods. 5, § 62 ods. 1, 2, 3 zák. č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že umiestnenie detí v Centre pre deti a rodiny Valaská je momentálne pre všetky deti najvhodnejším a najbezpečnejším riešením. Súd uviedol, že maloletá O. a maloletá J. sa vo veku 11 a 12 rokov cez sociálne siete zoznámili s 9 x súdne trestaným /mimo iné aj za znásilnenie/, takmer 50 ročným A. A., občanom Českej republiky. Ten v auguste 2019 pricestoval k rodine maloletých detí pod zámienkou vyrovnáť vysoký účet maloletej O. a J. za mobilné dáta, ktorý mal údajne vzniknúť komunikáciou maloletej O. a J. s jeho synom. Rodina detí následne úplne neznámemu A. A. ponúkla ubytovanie vo svojom dome a niekoľko mesiacov ho nechala žiť v ich domácnosti. To, že s deťmi nie je niečo v poriadku si všimli pedagógovia v škole, keďže správanie detí sa po prázdninách radikálne zmenilo. Pôvodne až príliš živé deti zaspávali na hodinách. Keď došlo k úniku pornografického videa natočeného maloletou O. medzi spolužiakov v škole, vzniknutú situáciu bol v škole riešiť práve A. A., vydávajúc sa za bývalého policajta. Súd poukázal na to, že napriek tomu, že O. s J. žili s páchatelom prakticky v partnerskom zväzku v domácnosti rodiny, dospeli členovia rodiny po celú dobu svorne tvrdili, že o ničom nevedeli a popierajú, že sa také niečo vôbec mohlo v ich domácnosti stať. Doposiaľ sa rodičia netaja pozitívnym vzťahom k osobe A. A., ktorého považujú za nevinnú obeť /a deti zrejme za klamáry/. Mal im totiž doma všestranne pomáhať, dokonca pri požari, ktorý mal vzniknúť v dôsledku skratu na elektrickom vedení, im pomáhal vynášať veci, hasiť a následne im pomáhal s opravami. K zadržaniu a následnému vzatiu do väzby A. A. políciou došlo vo februári 2020 a doposiaľ je v kolúznevej väzbe. Z uvedeného mal súd za to, že dospeli členovia rodiny sú k vzniknutej situácii absolútne nekritickí a preukázateľne majú snahu dostať "nevinného" A. A. z väzenia. Na maloletú O. a J. vyvíjali nátlak, aby v trestnom konaní uviedli, že boli políciou donútené takým spôsobom vypovedať, čím by mohli spochybníť svoje skoršie výpovede v prospech obžalovaného A. A.. O. takúto požiadavku odmietla, mladšia J. však nie. Rodina detí si podľa súdu vôbec neuvedomuje, že pre O. aj J. bola skutočnosť, že sa stali obeťami sexuálneho zneužívania vysoko traumatizujúcou skúsenosťou, ktorej následky si ponosú do dospelosti. O to je podľa súdu tragickejší súčasný postoj a prístup ich najbližších. Namiesto toho, aby si uvedomili a prijali svoju zodpovednosť za to, čo sa deťom ich pričinením stalo a pri deťoch neochvejne stáli a boli im pevnou oporou, trestný čin a ním spôsobenú ujmu detí ešte spochybňujú, bagatelizujú a čo je najhoršie, snažia sa docieľiť to, aby páchatel nebol spravodlivo súdený a prípadne potrestaný. Vzhľadom k tomu, že doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté v trestnej veci obžalovaného A. A., ktorý sa mal voči maloletej O. a J. dopustiť zločinu výroby detskej pornografie, sexuálneho zneužívania a ohrozovania mravnej výchovy mládeže, a zo strany rodiny detí preukázateľne došlo k navádzaniu a ovplyvňovaniu detí v prospech páchatela, návrat detí späť do rodinného prostredia je podľa súdu absolútne vylúčený. Prostredie, kde má slovo recidivistu väčšiu váhu, než slovo vlastných detí, nemôže byť v najlepšom záujme žiadneho z detí, pretože by to mohlo viesť len k destabilizácii, resp. k ďalšej traumatizácii maloletých. Rovnako aj prebiehajúce a neukončené trestné konanie voči rodičom detí pre ohrozovanie mravnej výchovy mládeže je podľa súdu dôvodom pre ponechanie všetkých detí mimo rodinného prostredia, pretože otec má tendenciu prenášať svoju zodpovednosť za to, čo sa stalo na

deti alebo svoje okolie (starí rodičia atď.), keďže uviedol, že pokiaľ jeho odsúdia, bude O. ako prvá na čiernej listine. Hoci bola deťom a ich rodine poskytnutá vysoko odborná, intenzívna a kvalitná pomoc, úspech celého snaženia po celú dobu narážal a v podstate aj stroskotal na nerozumnom, svojhlavom, problematickom a odmietavom postoji rodičov a starých rodičov maloletých detí. Rodinné prostredie detí je v súčasnej dobe patologické a určite neumožňuje návrat žiadneho z maloletých detí späť do rodiny. Vzťahy medzi dospelými sú dlhodobá a výrazne konfliktné, čo tiež nevytvára vhodné a podnetné prostredie ani pre mladšie dve deti. Z uvedeného mal súd za to, že v tomto prípade nielen deti, ale hlavne rodičia stále potrebujú odbornú pomoc, pričom až čas ukáže, či je v schopnostiach a možnostiach rodičov upraviť svoje pomery do takej miery, že bude možný návrat detí do ich starostlivosti. Súd preto pristúpil k nariadeniu výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine, a to vo forme pobytu detí v Centre pre deti a rodiny Valaská, so sídlom Chalupkova 2, Valaská, za účelom odbornej pomoci maloletým deťom a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí na dobu 6 mesiacov. Obom rodičom zároveň podľa § 37 ods. 4 písm. a/ Zákona o rodine uložil povinnosť spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom a s Centrom pre deti a rodiny Valaská. Zároveň obom rodičom uložil povinnosť platiť na každé z detí výživné v minimálnom rozsahu, t.j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu, a to na účet Centra pre deti a rodiny Valaská, pretože každý rodič, bez ohľadu na svoj príjem, je povinný platiť na maloleté dieťa výživné. V tomto konkrétnom prípade súd prihliadol k tomu, že deti sú z rodinného prostredia vyňaté neodkladným opatrením viac ako rok a pol a po túto dobu rodičia svoju vyživovaciu povinnosť neplnili. Hoci deťom bola dlhodobá poskytovaná zo strany štátu vysoko kvalitná odborná pomoc, prístup a spoluprácu zo strany rodičov nemožno v celkovom kontexte zhodnotiť kladne. Pri určení výšky výživného súd prihliadol k tomu, že otec dlhodobá nie je riadne zamestnaný a matka je invalidnou dôchodkyňou. Výživné sú povinní poukazovať priamo na účet Centra pre deti a rodiny Valaská, kde budú deti umiestnené. Súd v závere uviedol, že bude priebežne sledovať účinnosť nariadeného výchovného opatrenia a pred uplynutím doby, na ktorú bolo nariadené, vyhodnotí jeho účinnosť a rozhodne o ďalšom postupe. Keďže týmto rozhodnutím bolo rozhodnuté vo veci samej, nariadené neodkladné opatrenia uvedené vo výroku VI. súd prvej inštancie zrušil. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých detí, ako aj otec maloletých detí, a to obaja s rovnakým obsahom. Uviedli, že uznesenie súdu č. k. 4P/19/2020-9 zo dňa 15.06.2020, ktorým súd začal konanie ex offo považujú za v rozpore so zákonom, založené na nepravdivých a nepreukázaných odôvodneniach. Rovnako tak napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považujú za nezákonný, zjavne neodôvodnený, neprímerane prísny, nevyvážený a nezohľadňujúci argumenty ani okolnosti v predmetnej veci. Mali za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepresvedčivé a nepreskúmateľné. V tejto súvislosti poukázali na viaceré rozhodnutia súdov (napr. III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07, I. ÚS 407/2010, či rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva). Matka a otec vo svojich odvolaniach uviedli, že ich rodina je najvhodnejšie stabilné prostredie rodiny tvorenej otcom a matkou dieťaťa. Podľa názoru rodičov, súd prvej inštancie ohrozil práva ich rodiny a právom chránený záujem rodiny a maloletých detí, tým, že ich odlúčil od seba, keďže konal výlučne formálne a pri rozhodovaní nevzal do úvahy materiálne princípy štátu. Matka a otec popreli, že by sa maloleté deti mali stať obeťami zločinu, a to zločinu výroby detskej pornografie, zločinu sexuálneho zneužívania a prečinu ohrozenia mravnej výchovy mládeže, ktorého sa podľa súdu mal dopustiť obžalovaný A. A., občan Českej republiky, ktorý nie je príbuzný maloletých detí, pretože sa doposiaľ nepreukázali uvedené skutky. Mali za to, že súd prvej inštancie vychádzal iba z domnienok, ktoré boli nepravdivé. Namietali, že súd prvej inštancie im uprel právo oboznámiť sa s výpoveďami detí, ktoré mali byť podkladom pre súd ako súd prvej inštancie uviedol vo svojom rozhodnutí. Argumentovali tým, že ako rodičia majú právo byť oboznámení so zdravotnými vyšetreniami detí. Namietali tiež, že znalecké posudky na maloletú O. a maloletú J., vypracované PhDr. Magdalénou Krasulovou im neboli doručené. Rodičom neboli predložené ani žiadne dôkazy o diagnostikovaní posttraumatickej stresovej poruchy maloletej O., J. a T.. Maloleté deti neboli ani zanedbávané, ani týrané a zneužívané. Maloleté deti riadne navštevovali základnú školu a dobre sa učili. Matka a otec popreli vyjadrenia DKC Náruč o tom, že by rodičia nemali dostatočne osvojené zručnosti a schopnosť saturácie emocionálnych potrieb detí. Podľa názoru rodičov, maloleté deti majú v ich domácom prostredí zabezpečené zdravé podmienky, lásku rodičov a riadnu starostlivosť. Odmietli, že by najbezpečnejšie riešenie bolo umiestnenie maloletých detí do Centra pre deti a rodiny, kde by sa realizovala ústavná starostlivosť. V závere matka a otec vo svojich odvolaniach namietali, že súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie prečítaním listín založených v súdnom spise a odňal právo rodičom, aby sa s nimi oboznámili, pretože uvedené listiny

im nepredložil, nedoručil, čím porušil ich právo na spravodlivý proces, pričom svoje rozhodnutie založil na úvahách, ktoré neoprel o žiadnu relevantnú normu, a preto napadnutý rozsudok považovali tiež za nepreskúmateľný. Navrhovali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I, II, III, IV, V, zrušil v celom rozsahu a vrátil vec na nové konanie a nové rozhodnutie.

3. Kolízny opatrovník maloletých detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu rodičov maloletých detí uviedol, že s odvolaniami nesúhlasí a s argumentáciou rodičov sa nestotožňuje. Mal za to, že súd prvej inštancie vo veci úplne zistil skutkový stav a na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil, z dôvodu ktorého považoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za opodstatnený, dostatočne odôvodnený a v záujme maloletých detí. Navrhoval, aby v rámci odvolacieho konania bol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdený.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť z nasledovných dôvodov:

5. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že návrat maloletých detí, umiestnených na základe neodkladného opatrenia t. č. v Detskom krízovom centre Náruč do rodinného prostredia je v súčasnosti vylúčený, keď doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté v trestnej veci obžalovaného A.a A., ktorý sa mal dopustiť zločinu výroby detskej pornografie, sexuálneho zneužívania a ohrozovania mravnej výchovy mládeže, pričom zároveň prebieha aj trestné konanie voči rodičom detí pre trestný čin ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Súd mal za to, že rodinné prostredie detí je v súčasnosti patologické, neumožňuje návrat žiadneho z detí späť do rodiny, pričom medzi dospelými členmi domácnosti sú vzťahy dlhodobé a výrazne konfliktné. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie pristúpil k nariadeniu výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, a to vo forme pobytu detí v Centre pre deti a rodiny Valaská za účelom odbornej pomoci maloletým deťom a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí na dobu šiestich mesiacov.

6. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo v konaní zistené. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam matky a otca maloletých detí dodáva nasledovné:

7. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

8. Starostlivosť o deti a ich výchovu je ústavným právom rodičov tak, ako je ústavným právom detí právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Odňatie maloletého dieťaťa podľa vyššie uvedeného ustanovenia § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine z osobnej starostlivosti rodičov je výnimkou zo zásady, že starostlivosť o výchovu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa je predovšetkým povinnosťou a právom jeho rodičov. Ak je starostlivosť, výchova a všestranný vývoj maloletého dieťaťa v ohrození v rodinnom prostredí, v ktorom žije a ak takéto prostredie negarantuje najlepšie záujmy dieťaťa, je súd povinný poskytnúť ochranu maloletému dieťaťu aj tak, že odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov, ak je zrejmé, že iné opatrenie by k náprave neželeného stavu nevedli, alebo boli v minulosti neúspešné. Takúto mocenskú intervenciu štátu je však možné použiť len v nevyhnutnej miere.

9. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie, vzhľadom na skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, správne pristúpil k dočasnému odňatiu maloletých detí z osobnej starostlivosti rodičov a k nariadeniu výchovného opatrenia maloletým deťom, a to pobytom v Centre pre deti a rodiny Valaská, so sídlom Chalupkova 2, na dobu 6 mesiacov. Základnou hmotno-právnou podmienkou uloženia takéhoto výchovného opatrenia je to, že nariadenie takéhoto opatrenia vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. V konaní bolo bez všetkých pochybností preukázané, že aktuálny návrat maloletých detí do domáceho prostredia biologickej rodiny nie je v ich záujme. Odvolací súd poukazuje na to, že už zo správy ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28.07.2020 vyplýva, že prostredie, v ktorom sa maloleté deti nachádzali, bolo z hľadiska výchovy nevyhovujúce, a to najmä s ohľadom k tomu, že môže byť na deťoch v tomto prostredí páchaná trestná činnosť s negatívnym dopadom na psychiku maloletých detí. V priebehu konania nebolo preukázané, že by došlo k takému zlepšeniu výchovného prostredia v rodine maloletých, ktorý by umožňoval opačný záver svedčiaci k tomu, že by maloleté deti mali byť do domáceho prostredia vrátené.

10. Naopak, všetky správy a listinné dôkazy nachádzajúce sa v spise, ktoré boli vykonané v priebehu konania svedčia o tom, že v súčasnosti je návrat maloletých detí do ich pôvodného rodinného prostredia vylúčený. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 5PPOm/1/2020-12 zo dňa 04.02.2020 boli maloleté deti neodkladným opatrením zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zlatovce, Na Dolinách 27, Trenčín - Zlatovce, kde im bola poskytnutá psychologická starostlivosť. Dôvodom bolo podozrenie, že v období od januára 2019 do februára 2020 sa viaceré z detí v domácom prostredí stali obeťami zločinu výroby detskej pornografie, zločinu sexuálneho zneužívania a prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže, ktorého sa mal dopustiť obžalovaný A. A.. Z vyššie uvedenej správy ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28.07.2020 vyplývalo, že maloleté deti O., J. a T. trpia posttraumatickou stresovou poruchou a stockholmským syndrómom v dôsledku konania A. A., ktoré negatívne ovplyvnilo aktuálny psychický stav maloletých detí, ich harmonický vývoj a sebadôveru, a to v dôsledku skutočností, ktoré sa mali odohrať v rodinnom prostredí maloletých detí, kde s nimi v spoločnej domácnosti býval A. A., ktorý nebol k maloletým a ani k ich rodičom v žiadnom príbuzenskom vzťahu.

11. Ako významne relevantné pre posúdenie rodinného prostredia maloletých s rodičmi, z ktorého boli uvedeným neodkladným opatrením maloleté deti dočasne odňaté, sa javili správy Detského krízového centra Náruč, Pripojná 56, Žilina - Zádubnie (ďalej len „DKC Náruč“), do starostlivosti ktorého boli maloleté deti postupne neodkladnými opatreniami č. k. 5P/32/2020-23 zo dňa 26.06.2020 s vykonateľnosťou dňa 26.06.2020 (maloleté deti J., T. a J.) a č. k. 4P/19/2020-111 zo dňa 11. decembra 2020 (maloletá O.) odovzdané. Ani z jednej správy DKC Náruč nevyplývalo, že by boli splnené podmienky pre návrat maloletých detí do rodiny biologických rodičov. Zo správy DKC Náruč zo dňa 30.10.2020 vyplývalo, že ako rizikové faktory návratu detí do rodiny boli vnímané skutočnosti, že všetci členovia rodiny popierajú existenciu trestného skutku zneužívania dievčat a nepripúšťajú svoju mieru zavinenia. Taktiež zo správy DKC Náruč zo dňa 25.03.2021 vyplývalo, že u oboch rodičov boli pozorované nedostatočne osvojené rodičovské zručnosti a slabú schopnosť saturácie emocionálnych potrieb detí. Vzhľadom k pretrvávajúcej nepriaznivej situácii v rodine so zvýšenou frekvenciou konfliktných situácií, ktoré sa dejú v prítomnosti detí, zariadenie neodporúčalo návrat detí do domáceho prostredia.

12. Odvolací súd poukazuje tiež na to, že situácia v domácom rodinnom prostredí maloletých sa nezlepšila ani vzhľadom na uskutočnené sociálne a iné odborné poradenstvo v rámci realizácie pobytového opatrenia na základe Dohody o vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí pobytovou formou pre dieťa s rodičom v DKC Náruč, ktoré bolo rodičom maloletých detí nariadené formou neodkladného opatrenia č. k. 4P/19/2020-145. Tiež tu zo správy zo dňa 19.05.2021 vyplývalo, že z prvotného pozorovania bol u matky vnímaný nedostatok zručností v oblasti zabezpečovania stravy, hygienických návykov, starostlivosti o domácnosť, v školskej príprave a v aktívnom trávení voľného času. Aj tu naďalej pretrvávali dva druhy ohrozenia v súvislosti s možným návratom maloletých detí do domáceho prostredia, a to možné obavy z ďalšieho konania A. A. (kde bolo preukázané, že tento maloleté deti aj z kolúznej väzby naďalej ovplyvňoval) a skutočnosť, že časť rodiny (najmä starí rodičia) verbálne negujú spáchanie trestného činu a proklamujú ochotu túto osobu opätovne vo svojej domácnosti ubytovať. Ako druhý dôvod ohrozenia bolo uvedené možné správanie dvoch najstarších maloletých dievčat, (ktorému nasvedčovalo aj ich predchádzajúce správanie) spočívajúce v únikoch z domácnosti za účelom vyhľadávania mužských kontaktov na sociálnych sieťach i osobne zo

strany týchto starších dievčat, pričom opätovne bolo výchovné prostredie rodičov vnímané ako slabé, benevolentné a neisté. Zo správy z pobytu v DKC Náruč zo dňa 16.06.2021 vyplývalo odporúčanie, že najbezpečnejším prostredím pre maloleté by bolo centrum pre deti a rodiny, kde by sa realizovala ústavná starostlivosť so zaradením do bežnej skupiny detí. V tejto správe bolo tiež uvedené, že samotné maloleté deti sa k návratu do rodinného prostredia stavali kriticky, pričom najmä maloletá O. uprednostňovala umiestnenie do CDR pred návratom do pôvodnej rodiny. Rovnako tak možno poukázať na správu Diagnostického centra, Slovinská 1, Bratislava zo dňa 21.06.2021 z ktorej vyplýval záver, že domáce prostredie sa môže javiť ako rizikové.

13. Zhrnúc vyššie uvedené, nie je možné dospieť k záveru, že by bolo v záujme maloletých detí sa do takéhoto domáceho prostredia vrátiť. Odvolací súd pritom neopomenul ani tú skutočnosť, že v súčasnej dobe prebieha trestné konanie proti obžalovanému A. A. vedené pod sp. zn. 1T/35/2020 pre zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 ods. 1 Trestného zákona, zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona a prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže, ako aj trestné konanie proti samotným rodičom maloletých detí pre trestný čin ohrozovania mravnej výchovy mládeže vedené pod sp. zn. 1T/24/2021. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne prihliadol aj na postoj rodičov ku konaniu A. A. vo vzťahu k maloletým deťom, ktoré konanie rodičia vo svojich vyjadreniach, ako aj vo svojich výpovediach na pojednávaniach v predmetnej veci do značnej miery bagatelizujú a svojim deťom neveria, napriek skutočnostiam, ktoré nasvedčujú pravdivosti tvrdení maloletých detí.

14. Pokiaľ ide o odvolacie námietky rodičov o tom, že súd nemal ničím podložené, že by maloleté deti trpeli posttraumatickou, či inou poruchou, tieto námietky neboli dôvodné. Odvolací súd poukazuje na to, že diagnostikovanie takejto poruchy u maloletých vyplývalo už zo správy ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28.07.2020 vychádzajúcej z psychologických posúdení maloletých v zariadení Zlatovce, kde im bola poskytnutá prvotná psychologická starostlivosť a bolo zistené, že maloleté deti O., J. a T. trpia posttraumatickou stresovou poruchou a stockholmským syndrómom. Navyše je potrebné poukázať tiež na to, že maloletá O. bola v dôsledku negatívnych prejavov posttraumatickej stresovej poruchy, ako aj z dôvodu opakovaného závažného seba poškodzovania hospitalizovaná na detskom oddelení Psychiatrickej nemocnice Prof. Matulaya od 23.04.2020 do 10.06.2020, odkiaľ bola preložená na dlhodobé liečenie do Detskej psychiatrickej liečebne v Hrani. Z lekárskej správy Psychiatrickej nemocnice Prof. Matulaya vyplýva, že u maloletej bola diagnostikovaná okrem iného aj posttraumatická porucha a depresívna porucha správania. Rodičia v odvolaní ďalej namietali, že neboli oboznámení so zdravotnými vyšetreniami detí. V tomto smere ale nič nenasvedčuje tomu, že by k uvedeným listinám rodičia nemali prístup. Všetky uvedené, v konaní predložené listiny, boli napokon súdom prvej inštancie zodpovedajúcim postupom aj vykonané, a to či už ich dorúčením účastníkom konania, alebo ich oboznámením na pojednávaní. Taktiež vyššie uvedené namietané skutočnosti boli v konaní podložené aj predloženými znaleckými posudkami na maloletú O. a maloletú J., ktoré boli vypracované znalkyňou v odbore klinickej psychológie detí PhDr. Magdalénou Krasulovou v prebiehajúcom trestnom konaní.

15. Pokiaľ rodičia v podaných odvolaniach namietali, že tieto znalecké posudky na maloletú O. a maloletú J. im neboli doručené, je potrebné uviesť, že tieto znalecké posudky boli vypracované v trestnom konaní, a teda nešlo o znalecké dokazovanie vykonané súdom v rámci konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, ale o listinné dôkazy, pričom tieto súd následne doručil kolíznemu opatrovníkovi a na pojednávaní konanom dňa 10.09.2021 účastníkov s nimi oboznámil s tým, že účastníci (prítomní rodičia a kolízný opatrovník) k nim nemali námietky a ani nemali ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania.

16. Rovnako tak námietky rodičov ohľadne toho, že súd prvej inštancie im podľa ich názoru upieral právo oboznámiť sa s výpoveďami detí, ktoré mali byť podkladom pre rozhodnutie súdu, boli odvolacím súdom vyhodnotené ako nedôvodné. V záujme riadneho zistenia skutkového stavu, a to predovšetkým v konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti je potrebné tieto maloleté deti vypočuť. Zákon priamo dáva súdu možnosť v konaní, ktorého účastníkom je maloleté dieťa zistiť názor maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa (§ 38 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok). Z uvedeného je potom treba vyvodiť, že ak má súd zákonnú možnosť pri zisťovaní názoru maloletého dieťaťa jeho výsluchom v konaní vylúčiť rodičov, má možnosť tiež podmieniť sprístupnenie takto zistených informácií rodičom, či iným osobám predchádzajúcim súhlasom súdu.

17. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok náležite odôvodnil v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia má všetky náležitosti vyžadované uvedeným ustanovením. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nepochybne vyplýva, na základe akých úvah s prihliadnutím na zistený skutkový stav dospel súd prvej inštancie k právnomu názoru vyslovenému v rozhodnutí vo veci samej. Súd prvej inštancie dôsledne zistil skutkový stav s ohľadom na skutočnosť, že v mimosporových konaniach je súd povinný zistiť skutkový stav úplne a správne na uvedený skutkový stav aj aplikoval príslušné ustanovenia, pričom dospel k správnym záverom. Odvolacie námietky rodičov vo vzťahu k odôvodneniu napadnutého rozhodnutia preto neboli dôvodné.

18. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).